

GYVIEJI ARCHYVAI

Paminklas Lietuvos kariuomenei

Varėnos viešojoje bibliotekoje pristatyta knyga „Lietuvos kariuomenės karininkai – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukos“; dalyvavo knygos autorius Vytautas Zabielskas ir režisierius, Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės meno vadovas Gaudentas Aukštikalnis...

Renginio svečiai patikino, kad naujoji knyga – fundamentalus paminklas 851 pražudytam Lietuvos karininkui, išsamus, paremtas skaičiais ir faktais (trumpi karininkų biografijos duomenys, nuotraukos, tarnybos pareigos, kariniai laipsniai, apdova-

nojimai), gausiai iliustruotas nuotraukomis enciklopedinis leidinys. Knygoje apžvelgta Lietuvos karininkijos tragedija, kuri prasidėjo 1940 m. birželio 15-ąją, kai Lietuvos vyriausybė išdavė savo gerai ginkluotą, profesionaliai parengtą ir patriotiškai

nusiteikusių kariuomenę, nutarusi nespriešinti SSRS ultimatumui. Šis tragiškas Lietuvos kariuomenės laikotarpis papasakotas ir renginio dalyviams. Parodytas filmas „Viltys ir likimai“ apie sunaikintus Lietuvos karininkus. Prieš prasidedant filmo per-

žiūrai, V. Zabielskas kreipėsi į susirinkusiuosius: „Jie ištikimai tarnavo Tėvynei, mylėjo, buvo mylimi, kūrė šeimas, augino vaikus. Labai noriu, kad už pateiktų lakoniškų duomenų pajustumėte jų kančią, nuoskaudą, baisų pažeminimą ir nužudytą jų viltį.“

Dalyviai sužinojo, jog Vytautas Zabielskas buvo vienas iš Lietuvos kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido artimųjų sąjungos (LKKAS) kūrėjų 1998 m., vėliau tapo šios sąjungos pirmininku, dalyvavo statant Norilске memorialą žuvusiems Baltijos valstybių karininkams 1991 m., inicijavo didingo paminklo Lietuvos kariuomenės karininkams – sovietinės ir nacistinės okupacijų aukoms atminti pastatymą Kauno Aukštųjų Šančių karių kapinėse. Itin reikšmingas jo darbas – daugiau nei šešiolika metų rengtas dešimties tomų enciklopedinis leidinys „Lietuvos kariuomenės karininkai 1918–1953 m.“, apimantis per 7 tūkstančius pavardžių. Gaudentas Aukštikalnis pasakojo, jog tokiam leidiniui sukurti reikalingas didelis profesionalų kolektyvas.

Knygos idėją palaikė ir rėmė LKKAS nariai, tačiau savo grupėje neturėjo nė vieno knygos rengimo, leidybos specialisto. Vienas iš iniciatorių ir autorių, redakcinės komisijos narių, leidybos organizatorius buvo Vytautas. „Šis žmogus padarė tai, ko iki šiol nepadarė valstybė. Jam užteko kantrybės, pasiryžimo, atkaklumo, ištvermės, išminties ir meilės tiems, kurių vardus skaitom solidžių

tomų puslapiuose“, – liudijo G. Aukštikalnis.

Skambėjo Violetos Zabielskienės, sovietų lageriuose žuvusio Lietuvos karininko kapitono Liudo Literos dukters, eilėraščių iš rinkinio „Nėriniai“ (Marijampolė, 2003), skirti tėvo atminimui.

Daiva ARMONIENĖ
Varėnos VB Informacinių išteklių skyriaus bibliotekininkė

Knygos autorius V. Zabielskas (dešinėje) ir G. Aukštikalnis

Mildos palytėti

Merkinės kultūros centre įvyko dainuojamosios poezijos šventė, skirta nuo senovės lietuvių garbintai dievaitei Mildai – „Mildos palytėti“...

Atlikėjai ir vakaro svečiai

Algimanto Roko Černiausko nuotr.

Šventėje savo kūrybos dainas atliko alytiškės Monika Kučinskaitė, Julija Grigaliūtė bei grupė „Sidabro“.

Apie Merkinės krašto grožį ir čia kadais įvykusias nuostabias istorijas papasakojo gamtos mokslų daktaras Mindaugas Lapelė ir fotomenininkas Algimantas Černiauskas. Vakaro vedėjas – Vytautas Černiauskas. Scenos apipavidalinimu rūpinosi Algimantas Rokas Černiauskas.

Šią šventę surengti inspiravo troškimas paskatinti atrasti lietuviškus lobius. Ne paslaptis, kad dar senų senovėje graikai garbino Afroditę, romėnai – Venerą, o mes, lietuviai, visai ne Valentą, bet Mildą. Netenka abejoti, kad dievaitė Mildai puikiai išmanė, kaip pasėti širdyje meilės daigus. Tad visai nenuostabu, kad jos esybė simboliškai reprezentuoja žavingas Džūkijos pelkynuose klestintis sparnuotis – gervė. Juk ne atsitiktinai šių grakščių paukščių tuoktuvių šokis sukuria harmoningą reginį.

Belieka pasidžiaugti, kad šis jausmas „bardiškas“ dievaitei Mildai skirtas vakaras jame dalyvavusiesiems suteikė daug šiltų potyrių, o gal net pažadino meilės galias... O ji, kaip toji gervelė, – tokia skrajai!

Šio vakaro rengėjai: „Merkinės fabrikas“, Merkinės kultūros centras ir „Kukumbalis“.

Vytautas ČERNIAUSKAS